

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا
خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا
تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ
الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

Gerçek iflas: Hak İhlâli
(11.12.2020)

Muhterem Mü'minler!

Biliyorsunuz, iflas (Insolvenz) ticarî hayatımızla ilgili bir kavramdır ve ticarete bütün sermayesini kaybetmiş, malını mülkünü batırmış kimseler için kullanılır. Ancak iflasın (Insolvenz) manevî ve insanî hayatımızla ilgili bir anlamı daha vardır ki bu, kanaatimce maddî iflastan çok daha endişe verici bir duruma işaret eder.

Bir gün Peygamber Efendimiz (s.a.s.) ashabıyla sohbet ederken onlara “Müflis (Insolvent) kimdir, biliyor musunuz?” diye sordu. Sahabeden biri söz alarak, “Biz aramızda malını mülkünü kaybetmiş kimselere müflis diyoruz.” diye cevap verince, Peygamber Efendimiz (s.a.s.) şöyle buyurdu: “Asıl iflas şöyledir: Bir kimse kıyamet gününde kıldığı namaz, tuttuğu oruç ve verdiği zekâtla Rabbinin huzuruna gelir. Ancak dünyada iken ona sövmüş, buna iftira atmış, ötekinin malını yemiş, berikinin kanını dökmüş, bir başkasını da dövmüştür. İhlal ettiği bu hakların karşılığı olarak, iyiliklerinden alınıp hak sahiplerine verilir. Üzerindeki kul hakları bitmeden sevapları biterse, hak sahiplerinin günahları kendisine yüklenir. Sonra da cehenneme atılır. İşte gerçek iflas budur.”¹

Aziz Kardeşlerim!

İnsanlar temel insanî vasıfları ve Yüce Yaratıcı karşısındaki sorumlulukları itibarıyla bir tarağın dişleri gibi eşit yaratılmışlardır. Cenab-ı Hakk'ın bir iradesi olarak insanların din, dil, kültür, gelenek ve etnisite olarak farklı özellikler taşıması, bir ayrışma ve çatışma gerekçesi, hele hele bir üstünlük ölçüsü olarak görülmesi asla doğru değildir. Yüce Kur'an, bütün farklılıkların çatışmaya değil, aksine insanların ve insan topluluklarının birbirleriyle tanışmaları ve

birbirlerinin hak ve hukukuna saygılı olmaları amacına hizmet etmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Hiçbir insan ve toplum etnisite, soy, sop ve renk gibi kendi kazanımı olmayan bir özelliği sebebiyle diğer bir insandan veya toplumdaki üstün kabul edilemez. Nitekim Rabbimiz bizlere şöyle buyurmaktadır: “Ey insanlar! Şüphesiz sizi bir erkek ile bir dişiden yarattık, tanışsınız diye sizi topluluklara ayırdık. Allah katında en değerli olanınız O'na itaatsizlikten en fazla sakınanınızdır. Allah her şeyi hakkıyla bilmektedir, her şeyden haberdardır.”²

Kıymetli Müminler!

Yüce Dinimiz, bizlere birbirimizin ırz, namus, şeref ve haysiyetine saygılı olmayı emretmiş; alay, küfür, hakaret, gıybet, iftira ve baskı gibi onur ve haysiyet kırıcı tutum ve davranışları yasaklamıştır. Ayrıca insanların mahremiyetlerine saygı göstermenin bir görev olduğunu ve birbirimiz hakkında kötü zan beslemememiz gerektiğini emretmiştir. Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurulmaktadır: “Ey iman edenler! Bir toplum diğer bir toplumu hor ve hakir görmesin. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler. Kadınlar da diğer kadınları hor ve hakir görmesin. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler. Birbirinizi karalamayın, birbirinizi (kötü) lakaplarla çağırmayın. İman etmesine rağmen böyle kötü alışkanlıklar edinmek gerçekten ne kötü bir şeydir! Kim bu tarz kötülüklerden vazgeçmezse, işte onlar zalimlerin ta kendileridir.”³

Kardeşlerim!

Bilerek veya bilmeyerek hak ihlali yapmış olabiliriz. İncitici söz söylemiş olabiliriz. Gıybet yapmış olabiliriz. Birbirimizin kalbini kırmış olabiliriz. Bu durumda bizler, Peygamber Efendimiz (s.a.s.)'in “Kim kardeşine haksızlık etmişse, onunla helalleşsin.”⁴ emri gereği, Yüce Rabbimiz'in huzuruna çıkmadan önce yaptığımız haksızlığı gidermenin mutlaka bir yolunu bulmalı ve gecikmeden birbirimizle helalleşmeliyiz.

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Müslim, Birr, 59.

² Hucurât, 49/13.

³ Hucurât, 49/11.

⁴ Buhari, Rikâk, 48.